Dosarul nr. 1-23112733-05-1r-13112025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecătorul Mihail Bușuleac

CURTEA DE APEL SUD, CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

23 ianuarie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător **Vitalie MOVILĂ**
Judecătorii **Inga GORLENCO și Evgheni BANCOV**

a judecat în ședință, în absența părților, în ordine de recurs, recursul procurorului în Procuratura Cahul, oficiul principal, Cara Mihail declarat împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 octombrie 2025, în cauza penală în privinţa inculpatului

Farîma Rustam *****, născut la *****, IDNP *****, cu viză de reședință în *****, cu ultim domiciliu cunoscut în *****, celibatar, neangajat în câmpul muncii, cu antecedente penale stinse, de naționalitate moldovean, cetățean al Republicii Moldova,

învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 371 alin.(1) Cod penal

Termenul de examinare a cauzei:
prima instanță de la 04 august 2023 – 23 octombrie 2025;
instanța de recurs de la 13 noiembrie 2025 – 23 ianuarie 2026.

Analizând argumentelor invocate în recursul părții acuzării, probele administrate la materialele dosarului penal, Completul de judecată, -

C O N S T A T Ă :

Soluția instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 octombrie 2025 s-a hotărît:

Se recunoaște Farîma Rustam vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 371 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i în conformitate cu art. 80^1 Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe 2 /doi/ ani și 06 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 alin. (1) din Codul penal, executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Farîma Rustam se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 1 /unu/ ani, și nu va fi executată dacă, în termenul de probă fixat, acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Circumstanțele de fapt constatate la pronunțarea sentinței.

Pentru a pronunța sentința în privința inculpatului Farîma Rustam, prima instanță a reținut ca fiind constată fapta prejudiciabilă, în următoarele circumstanțe:

Farîma Rustam fiind numit militar în termen, soldat clasa III, pușcaș plutonul 4 instrucție compania instrucție, în baza ordinului nr.15 din 23.01.2023 a Ministerului Apărării al Republicii Moldova, efectuând serviciul militar în Brigada 3 Infanterie Motorizată „DACIA" din Cahul, în baza ordinului de zi pe unitate nr.48 din 10.03.2023, în urma depunerii Jurământului militar, i s-a acordat concediu de stimulare, pe termen de 5 zile calendaristice, de la 10.03.2023 până la 14.03.2023, a părăsit teritoriul unității militare la 10.03.2023, urmărind scopul de a se eschiva de la serviciul militar, în urma cărui fapt nu s-a mai prezentat în termen stabilit către data de 14.03.2023 către unitatea militară Brigada nr.3 Infanterie Motorizată „DACIA", amplasată în *****, fiind confirmată fapta dată în baza procesului-verbal nr.7 din 15.03.2023.

Prima instanță a constatat că prin acțiunile sale intenționate, Farîma Rustam, a săvârșit infracţiunea prevăzută și sancționată de art. 371 alin. (1) din Codul penal, conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii „Dezertarea, adică părăsirea unității militare, în scopul eschivării de la serviciul militar, în cazurile permisiei din unitatea militară întoarcerii din concediu, săvârșită de către un militar"

Cauza penală în instanța de fond s-a examinat în procedură simplificată, prevăzută de art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Recursul procurorului în Procuratura Cahul, oficiul principal, Mihail Cara.

Legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond este contestată cu recurs la 07 noiembrie 2025 de către procurorul în Procuratura Cahul, oficiul principal, Cara Mihail, în care solicită: a admite recursul, a casa parțial sentința pronunţată de Judecătoria Cahul, sediul Central din 23 octombrie 2025, în partea stabilirii pedepsei aplicate inculpatului Farîma Rustam, privind aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie obligat Farîma Rustam să îndeplinească una sau mai multe obligațiuni prevăzute de art.90 alin.(6) Cod penal. În rest, a menține sentința din 23 octombrie 2025, fără modificări.

Argumentele recursului procurorului în Procuratura Cahul, oficiul principal, Cara Mihail.

Drept argumente pentru înaintarea recursului s-a indicat că, instanța de judecată corect a încadrat fapta savîrșită de inculpatul Farîma Rustam în baza art.371 alin.(1) Cod penal.

Cu toate acestea aplicînd o pedeapsă cu suspendarea condiționată, pe un termen de probă de 1 an, instanța nu i-a stabilit inculpatului nici una din obligațiile prevăzute de art.90 alin.(6) Cod penal, care erau obligatorii în situația aplicării unei pedepse cu suspendare, la fel nu a explicat în sentință motivul neaplicării lor.

Potrivit art.90 alin.(6) Cod penal, aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele: a) sa se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; b) să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile; c) să nu frecventeze anumite locuri, stabilite de instanță, fiind supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni; d) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie, virus HIV sau de boala venerică; e) să repare daunele cauzate victimei și/sau familiei victimei în cuantumul și în termenele stabilite de instanță; f) sa finalizeze învățământul obligatoriu, să urmeze un curs de instruire sau de calificare profesională; g) să participe la programe probaționale; h) să presteze munca neremunerata în folosul comunității, dar numai cu acordul acestuia.

Termenul de depunere a recursului:

Conform art. 439 alin.(1) Cod de procedură penală, *termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac apelul este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii*.

Lucrările dosarului atestă că prima instanță a pronunțat sentința judecătorească în ședința de judecată din 23 octombrie 2025, în prezența părților.

Cererea de recurs a fost înregistrată de către procuror la data de 07 noiembrie 2025.

Astfel, termenul legal stabilit pentru exercitarea căii de atac recursul, a fost respectat de procuror.

Procedura în fața instanței de recurs:

Conform art. 447 alin.(1) Cod de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței, și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit, nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Completul de judecată, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților.

Aprecierea instanței de recurs.

Completul de judecată, examinând materialele cauzei penale, cercetând legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma motivelor formulate în recursul declarat, verificând probele administrate de către instanța de fond, apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, respectând prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, călăuzindu-se de lege și de intima convingere, conchide asupra admiterii recursului declarat de procurorul în Procuratura Cahul,

oficiul principal, Cara Mihail, cu casarea parțială a sentinței, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri, din următoarele considerente

Conform art. 448 alin. (1), (2) Cod de procedură penală *judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

Conform art. 449 alin. (1), pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, *(1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.*

Completul de judecată din start consideră necesar de invocat că, sentința primei instanțe a fost contestată cu recurs de către procuror doar în partea stabilirii pedepsei, în partea neaplicării art. 90 alin.(6) Cod penal, nefiind contestată soluția instanței de fond referitor la vinovăția și încadrarea juridică acțiunilor inculpatului.

Completul de judecată constată că, cauza penală a fost examinată în procedura simplificată, în baza probelor acumulate în faza de urmărire penală conform art. 364^1 Cod de procedură penală, așa cum inculpatul Farîma Rustam până la începerea cercetării judecătorești a depus personal cererea scrisă, prin care a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor acumulate în faza de urmărire penală. (f.d. 158).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 septembrie 2025, a fost admisă cererea inculpatului Farîma Rustam și s-a dispus examinarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor acumulate la urmărire penală. (f.d. 166-167).

Conform art. 364^1 alin. (1), (2), (1) Cod de procedură penală *până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul persoană fizică poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaşte săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaşte în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi nu solicită administrarea de noi probe, iar din probele administrate în faza de urmărire penală rezultă suficiente date cu privire la vinovăția inculpatului. Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.*

Completul de judecată consideră că, prima instanță corect a acceptat cererea inculpatului Farîma Rustam referitor la examinarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor acumulate în faza de urmărire penală.

Completul de judecată menționează că, din practica judiciară și prevederile legislației naționale rezultă că, sentința adoptată în condițiile examinării cauzei în baza probelor acumulate în faza de urmărire penală, poate fi atacată doar referitor la erorile procesuale sau cu privire la pedeapsa stabilită. Verificând aspecte de fapt și de drept la individualizarea pedepsei inculpatului Farîma Rustam, Completul de judecată consideră necesar de a admite recursul declarat de procurorul în Procuratura Cahul, oficiul principal, Cara Mihail.

Analizând sentința judecătorească sub aspectul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, Completul de judecată reține că prima instanță nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 90 alin.(6) Cod penal, or, controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, fapt ce a fost omis de instanța de judecată la pronunțarea sentinței.

Completul de judecată consideră că, sunt întemeiate argumentele invocate în recurs de către procuror, precum că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art.90 Cod penal. În susținerea argumentului respectiv a făcut trimitere la prevederile art.90 alin.(6) Cod penal, invocînd că față de inculpatul Farîma Rustam urmează să fie aplicate una sau mai multe obligațiuni prevăzute de art. 90 alin.(6) Cod penal.

Din sensul dispozițiilor art. 75 alin.(1) Cod penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu de individualizare a pedepsei penale, care trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată. *Caracterul echitabil* al pedepsei se rezumă la impunerea inculpatului unor restricții și lipse ale drepturilor acestuia care să se afle într-un raport de proporționare cu gravitatea faptei comise și suficientă pentru restabilirea echității sociale, precum și să fie capabilă de a contribuie la realizarea scopurilor pedepsei penale. *Criteriul legalității* pedepsei impune instanței de judecată obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. Iar *criteriul individualizării* pedepsei constă în obligația instanței de a stabili în concret inculpatului, categoria și termenul pedepsei, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale.

Ca circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului prevăzute la art. 76, 77 Cod penal, nu au fost reținute de către instanța de fond.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.*

(6) Aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele: ***a) să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; b) să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.***

Completul de judecată consideră întemeiate argumentele din recursul procurorului că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 90 alin.(6) Cod penal. Completul de judecată constată că, prima instanță a stabilit pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării fără a stabili careva restricții față de inculpatul Farîma Rustam, fără a informa inculpatul Farîma Rustam, în temeiul art.261 Cod de executare despre obligația de a se prezenta la Biroul de probațiune în a cărei rază teritorială se află domiciliul său în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a prezentei sentinţe, în vederea punerii la evidență și exercitării controlului asupra comportării condamnatului.

Astfel, Completul de judecată pentru realizarea prevenției generale și speciale, cu referire la prevederile art. 90 alin. (6) lit. a) și b) din Codul penal, consideră necesar de a-l obliga pe Farîma Rustam, ca în perioada de probațiune să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta și să anunţe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depăşeşte 5 zile.

În rest, dispozițiile sentinței urmează să fie menținute, așa cum nu au fost contestate de părți.

Călăuzindu-se de prevederile art. 447 – 449 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se admite, recursul declarat de către procurorul în Procuratura Cahul, oficiul principal, Cara Mihail.

Se casează parțial, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 octombrie 2025, pronunțată în cauza penală privind învinuirea lui Farîma Rustam de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 371 alin.(1) Cod penal, în latura penală, în partea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Farîma Rustam, în conformitate cu art. 90 Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărîri în această parte, după cum urmează.

Potrivit art.90 alin.(6) lit. a), b) Cod penal, a stabili față de inculpatul Farîma Rustam următoarele obligații: *să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.*

În rest, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 23 octombrie 2025, se menține.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului de judecată, **Vitalie MOVILĂ**

Judecătorii **Evgheni BANCOV**

Inga GORLENCO